

POZDRAVNI GOVOR PREDsjedNICE HRVATSKOG UDRUŽENJA ZA KAZNENE Znanosti i PRAKSU

Poštovani izaslanice Predsjednice Republike Hrvatske,
poštovani izaslanice predsjednika Vlade Republike Hrvatske i ministre
pravosuđa Republike Hrvatske,
poštovani suci Ustavnog suda RH,
poštovani suci Vrhovnog suda RH,
poštovani Glavni državni odvjetniče RH,
poštovani i uvaženi gosti, kolege, dame i gospodo!

Iznimna mi je čast i zadovoljstvo u ime Hrvatskog udruženja za kaznene znanosti i praksu otvoriti međunarodnu konferenciju *Integracija Ureda europskog javnog tužitelja u nacionalna kaznena pravosuđa: institucionalni, procesni i izazovi suradnje* i ugostiti vas u Zagrebu i Hrvatskoj.

Zadovoljstvo mi je što mogu među nama pozdraviti i predstavnike Europske komisije, Europskog parlamenta, OLAF-a, Eurojusta i Europolu, kao i brojne državne odvjetnike, suce, odvjetnike, profesore, zastupnike u Saboru, članove akademske zajednice, predstavnike Ministarstva pravosuđa, Ministarstva unutarnjih poslova, Ministarstva vanjskih poslova, Ministarstva financija, Ministarstva obrane i nevladinih udruga.

Hrvatsko udruženje za kaznene znanosti i praksu najveća je i najvažnija kaznenopravna asocijacija u Hrvatskoj s više od 300 članova, koja već više od 30 godina radi na jačanju kaznenog pravosuđa i vladavine prava u Hrvatskoj. U ime Udruženja zahvaljujem Europskoj komisiji, a posebice OLAF-u, što su mu poklonili povjerenje i omogućili u okviru programa Hercules III održavanje ovog međunarodnog skupa o europskom javnom tužitelju, najvažnijoj kaznenopravnoj instituciji u Europskoj uniji od njezina nastanka.

U ime Hrvatskog udruženja za kaznene znanosti i praksu želim zahvaliti govornicima koji su prihvatili poziv da prenesu svoje znanje na ovom skupu, među kojima su, uz domaće stručnjake, i stručnjaci iz svih spomenutih europskih institucija, ministarstva pravosuđa država članica, europski pravosudni djelatnici, kao i najeminentniji europski profesori europskog kaznenog prava.

Želim zahvaliti i sudionicima i njihovim institucijama što su prepoznali važnost, aktualnost i kvalitetu ove konferencije te stoga brojimo više od 200 sudionika, od kojih 50 državnih odvjetnika, 40 sudaca, 25 odvjetnika, 40 djelatnika ministarstava, 30 profesora i drugih eksperata.

Ideja o EJT-u nastala je prije 30-ak godina radom na znamenitom *Corpus Jurisu*, čija je prva verzija objavljena 1997. godine. Idejni mu je začetnik bio

član Europske komisije *Francesco de Angelis*, a koautor drugog nacrtu profesor *John Vervaele*. Obje spomenute osobe nalaze se ovdje među nama, u ovoj dvorani. O europskom javnom tužitelju organizirane su tijekom više desetljeća tisuće konferencija, rasprava i studija, a brojne i u Hrvatskoj. Tako su profesori *Davor Krapac* i *Petar Novoselec*, koji je također ovdje među nama, 2003. godine objavili prijevod drugog nacrtu *Corpus Jurisa*. Osobno sam 2003. godine obranila doktorsku disertaciju s poglavljem o europskom javnom tužitelju te na istu temu održala nastupno predavanje. Sigurna sam da iste tragove iz profesionalnog života imaju mnogi među nama u ovoj dvorani. Svi mi koji smo se bavili tom temom kroz desetljeća sada sigurno osjećamo profesionalnu satisfakciju zbog spoznaje da se nije radilo o pukim teorijskim i akademskim raspravama, neuspješnim normativnim pokušajima i promašenim političkim pothvatima, kao što je to slučaj s Ugovorom o Europskoj uniji iz Nice i Ustavom za Europu. Sada je jasno da konačno i definitivno dolazi do ostvarenja supranacionalnog europskog tužiteljstva.

Uvijek se postavlja pitanje treba li nam još jedna kaznenopravna institucija uz postojeće europske kaznene institucije i nacionalna tužiteljstva. Nažalost, činjenice o broju osuda za kaznena djela na štetu financijskih interesa EU-a govore nam da treba. Iako su na zakonodavnom planu učinjeni značajni pomaci i iako je uspostavljena harmonizirana materijalnopravna nadležnost za progon, činjenica je da se situacija u Europi od poznate presude Suda pravde Europske unije *Komisija v. Grčka* iz 1989., odnosno od šećerne afere u Hrvatskoj s početka 2000., s obzirom na učinkovitost kaznenog progona za kaznena djela na štetu financijskih interesa Europske unije nije bitno promijenila. U pravilu progon za kaznena djela na štetu proračuna Europske unije izostaje ili je neučinkovit.

Predviđeno je da Ured europskog javnog tužitelja preuzme svoje funkcije do kraja 2020. godine te se stoga radi o iznimno aktualnom i važnom tijelu, koje struka u Europi i Hrvatskoj treba upoznati i raspraviti. Opći je cilj ove konferencije analizirati integraciju europskog javnog tužitelja u pojedine europske kaznenopravne sustave. Na europskom nivou, kao i u brojnim državama, poduzeti su važni koraci za provedbu Uredbe o uspostavi Ureda europskog javnog tužitelja, uključujući provedbene mjere za odabir i imenovanje glavnog tužitelja i europskih delegiranih tužitelja, razvoj sustava upravljanja predmetima, kao i rješavanje brojnih zakonodavnih, logističkih, administrativnih i financijskih pitanja. O svojim iskustvima, promišljanjima i praksi na ovoj konferenciji izvijestit će nas najjemenentniji europski eksperti.

Konferencija je podijeljena u četiri sekcije: a) institucionalni izazovi na nacionalnoj i na razini EU-a, b) procesni izazovi, c) izazovi suradnje, d) integracija europskog javnog tužitelja u hrvatsko kazneno pravosuđe. U odnosu na institucionalne izazove raspravljat će se o pitanjima strukture i ovlasti Ureda europskog javnog tužitelja, odabira i imenovanja glavnog europskog tužitelja, europskih tužitelja i europskih delegiranih tužitelja, neovisnosti i odgovornosti

Ureda europskog javnog tužitelja te mogućnosti proširenja mandata. U odnosu na proceduralne izazove raspravljat će se o pitanjima istražnih ovlasti, procesnih garancija, tužiteljskog nadzora, disciplinske odgovornosti, jezika kaznenog postupka i jezičnih problema stalnih vijeća, sudske kontrole, postupovnih jamstava te dopustivosti i zakonitosti dokaza. U odnosu na izazove suradnje konferencija će se baviti pitanjima suradnje europskog javnog tužitelja s državama Europske unije koje u njemu ne sudjeluju, s trećim zemljama, s Eurojustom, s OLAF-om i s Europolom.

Poseban značaj ove međunarodne konferencije za Hrvatsku predstavlja činjenica da će Republika Hrvatska predsjedavati Europskom unijom u prvoj polovini 2020. godine. Stoga je ova konferencija prilika da se predstavimo europskoj pravosudnoj i kaznenopravnoj zajednici kao buduća država predsjedateljica Europske unije, ravnopravna u profesionalnom, znanstvenom i organizacijskom smislu drugim europskim državama.

Dragi gosti, u ovom pozitivnom tonu zaključujem uvodnu riječ. Sigurna sam da ćemo iskoristiti dva dana koja su pred nama da omogućimo razmjenu znanja i iskustva između domaćih, inozemnih i europskih eksperata, pridonesemo razvoju međusobnog povjerenja i suradnje te iskoristimo priliku za kaznenopravnu integraciju koju Europi pruža dugo, dugo očekivani Ured europskog javnog tužitelja.

Zahvaljujem vam na pažnji i želim vam uspješnu i zanimljivu konferenciju.

*prof. dr. sc. Zlata Đurđević
predsjednica Hrvatskog udruženja za kaznene znanosti i praksu*